

1. ПРОМИСЛОВА ВЛАСНІСТЬ

Основним міжнародним документом, що регулює відносини промислової власності, є **ПАРИЗЬКА КОНВЕНЦІЯ З ОХОРОНИ ПРОМИСЛОВОЇ ВЛАСНОСТІ** (Париж, 20 березня 1883 року). Головна мета конвенції полягає у створенні більш пільгових умов для патентування винаходів, промислових зразків, реєстрації товарних знаків юридичних і фізичних осіб одних держав в інших. Конвенція не ставить своєю метою створення міжнародного патенту, що будучи виданий в одній країні – учасниці конвенції, діяв би у всіх інших країнах; у будь-якій іншій країні винахід може вільно використовуватися без виплати винагороди, якщо його, винахід, там не запатентовано.

Під **промисловою власністю** розуміються патенти на винаходи, корисні моделі, промислові зразки, товарні знаки, знаки обслуговування, фірмові найменування і вказівки походження чи найменування місця походження, а також припинення несумлінної конкуренції.

За текстом конвенції промислова власність розуміється в самому широкому змісті і поширюється не тільки на промисловість і торгівлю у власному змісті слова, але також і на області сільськогосподарського виробництва і видобувної промисловості та на всі продукти промислового чи природного походження, як наприклад: вино, зерно, тютюновий лист, фрукти, худоба, копалини, мінеральні води, пиво, квіти, борошно...

Одним із основних принципів конвенції є принцип національного режиму. У відношенні охорони промислової власності громадяни кожної країни Союзу (держав, що підписали конвенцію) користуються у всіх інших країнах Союзу тими ж перевагами, що мають власні громадяни, не утискаючи при цьому прав, спеціально передбачених даною Конвенцією. До громадян країн Союзу прирівнюються громадяни країн, що не беруть участь у Союзі, які мають на території однієї з країн Союзу місце проживання або дійсні і серйозні промислові чи торгові підприємства.

Конвенцією охороняються і громадяни даної країни, і вони будуть користуватися тими ж законними засобами захисту від усякого зазіхання на їхні права, якщо при цьому дотримані необхідні умови і формальності. Однак ніякі умови про місце проживання чи наявність підприємства в країні, де здійснюється прохання про охорону, не можуть бути поставлені громадянам країн Союзу як передумова для користування яким-небудь із прав промислової власності.

Казарезов А. Я., Галь А. Ф.

Положення законодавства кожної з країн Союзу, у відношенні прав промислової власності регулюють відносини приналежні до судової та адміністративної процедури і до компетенції судових і адміністративних органів, а також до вибору місця проживання чи до призначення довірчої особи, дотримання яких потрібно на підставі законів про промислову власність.

Найбільш важливим правилом конвенції є правило про конвенційний пріоритет, відповідно до якого будь-яка особа, належним чином оформивши заявку про патент на винахід, корисну модель, промисловий зразок чи товарний знак (підстава для виникнення права пріоритету) в одній із країн Союзу, або правонаступник цієї особи, користується для подачі заявки в інших країнах Союзу правом пріоритету протягом дванадцяти місяців для патентів на винаходи та корисні моделі і протягом шести місяців для промислових зразків та товарних знаків. Наступне подання заявки в одній з інших країн Союзу до завершення цих термінів не може бути визнана недійсною на підставі дій, зроблених у цей проміжок часу, зокрема, на підставі іншого подання заявки, опублікування винаходу чи його використання, випуску в продаж екземплярів зразка, застосування знака, і ці дії не можуть послужити підставою для виникнення якого-небудь права третіх осіб чи якого-небудь права особистого володіння. Права, придбані третіми особами до дня першої заявки, що слугить підставою для права пріоритету, зберігаються відповідно до внутрішнього законодавства кожної країни Союзу.

Жодна країна Союзу не має права не визнати пріоритет чи відхилити заявку на патент на тій підставі, що заявник претендує на кілька пріоритетів, у тому числі і встановлених у різних країнах, чи на тій підставі, що заявка, яка претендує на один чи кілька пріоритетів, містить один чи кілька елементів, що не були включені в заявку чи заявки, за якими вимагається пріоритет, якщо тільки в обох випадках відповідно до закону країни існує єдність винаходу.

Пріоритет не може бути відхилений з тієї причини, що деякі елементи винаходу, у відношенні яких вимагається пріоритет, не фігурують у домаганнях, викладених у заявці в країні походження, якщо тільки в сукупності документів заявки чітко виявляються ці елементи.

Конвенція передбачає створення спеціального органу – Асамблеї, яка опікується наступними основними питаннями:

- розглядає всі питання, що відносяться до збереження і розвитку Союзу і застосування дійсної Конвенції;
- дає Міжнародному бюро інтелектуальної власності, передбаченому в Конвенції, що засновує Всесвітню організацію інтелектуальної власності,

Промислова власність

указівки щодо підготовки конференцій з перегляду конвенції, приділяючи при цьому належну увагу зауваженням країн Союзу, не зв'язаних статтями з даною конвенцією;

- розглядає і затверджує звіти і діяльність Генерального директора Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ); видає всі необхідні інструкції з питань, що входять у компетенцію Союзу;

- обирає членів Виконавчого комітету Асамблеї; розглядає і затверджує звіти і схвалює діяльність свого Виконавчого комітету, а також дає йому інструкції; визначає програму, приймає дворічний бюджет Союзу і затверджує його фінансові звіти; затверджує фінансовий регламент Союзу;

- створює такі комітети експертів і робочі групи, які вважає необхідними для здійснення цілей Союзу;

- визначає, які країни, що не є членами Союзу, і які міжурядові і міжнародні неурядові організації можуть бути допущені на її засідання як спостерігачі;

- здійснює будь-які інші належні дії, спрямовані на досягнення цілей Союзу; виконує всі інші функції, що впливають з розглянутої конвенції; здійснює такі права, які їй надані конвенцією.

Договір про патентну кооперацію, укладений у Вашингтоні в 1970 році, що вступив у силу в 1973 році, передбачає можливість складання і подання так званої міжнародної заявки, за якою проводиться експертиза з виявлення попереднього рівня техніки, що має істотне значення для одержання патентів. Міжнародний пошуковий орган (яким є і Українське патентне відомство) проводить пошук за матеріалами заявок, що полегшує потім проведення експертизи в національних відомствах країн, куди подається заявка на патентування. За бажанням заявника пошуковий орган може здійснити і міжнародну попередню експертизу, що зменшує витрати праці і коштів при проведенні закордонного патентування, робить його більш оперативним.

Конвенція про видачу європейських патентів, яка підписана в 1973 році в Мюнхені, є регіональною угодою, що передбачає уніфікацію законодавства про винаходи, а тим самим і створення єдиного патентного відомства.

Мадридська конвенція про міжнародну реєстрацію фабричних і товарних знаків, підписана у 1891 році, забезпечує охорону товарного знака у всіх країнах-учасниках конвенції без реєстрації його в кожній з цих країн. Відповідно до конвенції в Міжнародне бюро в Женеві подається заявка на товарний знак, і потім цей знак одержує охорону у всіх країнах-учасниках.

Договір про реєстрацію товарних знаків підписано у 1973 році у Відні.

МАДРИДСЬКА УГОДА ПРО САНКЦІЇ ЗА ПОМИЛКОВІ І НЕПРАВИЛЬНІ ПОЗНАЧЕННЯ ПОХОДЖЕННЯ ВИРОБІВ¹ передбачає, що усякий виріб, що має чуже чи помилкове позначення, яке прямо чи побічно вказує як країну чи місця походження цього виробу яку-небудь із країн, до яких застосовується дана Угода, або місце, розташоване в якій-небудь з цих країн, підлягає арешту при ввезенні в кожному зі згаданих країн.

Для створення міждержавної системи правової охорони промислової власності 12 березня 1993 року було укладено Угоду про заходи до охорони промислової власності і створення Міждержавної ради з питань охорони промислової власності. Передбачається, що дана конвенція буде конвенцією відкритого типу, у якій можуть брати участь не тільки країни СНД, але й інші держави. Угоду було підписано на засіданні Ради глав урядів держав – учасників СНД і також матиме відкритий характер.

12 березня 1993 року країнами – учасниками СНД було підписано Угоду про узгодження антимонопольної політики, згідно до ст. 2 якої країни СНД здійснюють співробітництво у виявленні і припиненні несумлінної конкуренції суб'єктів, що здійснюють господарчу діяльність. Угода поширюється і на порушення прав власників товарного знака: несанкціоноване виготовлення, застосування, увіз, пропозиція до продажу, продаж, інше введення в господарський обіг чи збереження з цією метою товару, позначеного цим знаком чи позначенням, подібним з ним до співпадіння у відношенні однорідних товарів.

---

¹ Укладено в Мадриді 14 квітня 1891 року, переглянуто у Вашингтоні 2 червня 1911 року., в Гаазі 6 листопада 1925 р., в Лондоні 2 червня 1934 р. і в Ліссабоні 31 жовтня 1958 р.